

Online feedback

ECHO-tip 96 • Oktober 2020

ExpertiseCentrum Hoger Onderwijs (Universiteit Antwerpen)

Wanneer contactonderwijs wordt afgebouwd en studenten naar meer zelfstudie overschakelen, vraagt dat van hen een zelfstandige studieaanpak. Voor studenten die hun eigen leerproces moeten reguleren, is het belangrijk dat ze **tussentijds inzicht krijgen in hun voortgang**. Hen een houvast bieden, kan ervoor zorgen dat ze gemotiveerd blijven en niet vroegtijdig afhaken. (Aduayi-Akue et al., 2017)

Dergelijke monitoring kunnen we realiseren op verschillende manieren. Zo kunnen online tussentijdse toetsen informatie geven over de progressie die men maakt als student. Voorbeelduitwerkingen van oefeningen geven studenten dan weer een beeld van het verwachte niveau. Daarnaast zijn **feedbacktoepassingen waarbij de docent zelf 'virtueel aanwezig is** uitermate zinvol. In een blended onderwijsaanpak neemt de face-to-face interactie tussen docent en studenten en tussen studenten onderling immers af, terwijl studenten net wel nood hebben aan (persoonlijk) contact. (Creasman, 2014)

In deze onderwijstip bespreken we enkele manieren om studenten, in groep of individueel, inzicht te geven in hun eerproces door het geven van **online feedback**. We kiezen daarbij voor toepassingen waarbij de nadruk op het **contact maken met de studenten** ligt. Niet bij alle toepassingen die we vermelden is het opzetten van een feedbackdialoog voor de hand liggend. Toch is het belangrijk om dergelijke dialoog in het geval van complexe opdrachten wel op te starten. (Open Universiteit, 2020) We reiken daarvoor enkele suggesties aan.

Virtueel vragenuurtje

Tijdens een virtueel vragenuurtje kan je als docent via een webcam **grotere groepen studenten begeleiden** en verder op weg helpen, bijv. na een onderdeel van zelfstudie. Studenten kunnen hun vragen voor deze vraag-antwoordsessie vooraf doorsturen of in de chat formuleren. Een grote groep studenten kan worden opgesplitst in kleinere groepen: zo zorg je voor een intensiever contact. ([Vernieuwend onderwijs.nl/afstandsleren](https://vernieuwend onderwijs.nl/afstandsleren))

Voordelen

- Je kan een grote groep studenten bereiken.
- De studenten kunnen ook met elkaar onderling in interactie gaan.

- De drempel om vragen te stellen ligt voor studenten meestal lager dan bij een 'face-to-face'-contact.
- Je kan je boodschap ondersteunen met non-verbale signalen.

Nadelen

- Een virtueel vragenuurtje kan je enkel synchroon (live) organiseren. Je kan de sessie eventueel wel opnemen en achteraf verspreiden.
- Je kan niet uitgebreid op erg specifieke, individuele vragen ingaan.

Online individuele feedbackgesprekken

Individuele feedback kan de band tussen docent en studenten versterken (McCarthy, 2015). Tijdens een online individueel feedbackgesprek vindt via een webcam **directe communicatie** plaats **tussen de student en de docent**. Hierbij zal een belangrijk deel van de communicatie via lichaamstaal verlopen. De aanpak kan variëren van een volledig docentgestuurde inbreng naar een meer studentgestuurde inbreng. In het laatste geval zijn gesprekstechnieken extra belangrijk en zal je als docent vooral gerichte vragen stellen en parafraseren. Het vooraf structureren van het gesprek zorgt ervoor dat het gesprek zo efficiënt mogelijk verloopt. In [ECHO-tip 31](#) vind je concrete tips over het voeren van een feedbackgesprek.

Voordelen

- Je kan polsen naar hoe de feedback overkomt bij de student: onduidelijkheden in de feedback kunnen onmiddellijk worden besproken.
- Je kan je boodschap ondersteunen met non-verbale signalen.
- Je kan vragen van de student in detail bespreken.

Nadelen

- De gesprekken zijn steeds synchroon (live).
- Individuele gesprekken zijn tijdsintensief, en dus weinig evident om te organiseren bij grote groepen.
- Deze feedbackvorm vraagt specifieke aandacht voor gesprekstechnieken.

Audiofeedback

Het geven van feedback gebeurt veelal schriftelijk. Dit is een arbeidsintensief proces. Bij **asynchrone audiofeedback** registreert de docent de feedback als een **gesproken boodschap**, en wordt de geluidsopname bezorgd aan de student (of aan een groep studenten). Onderzoek heeft aangetoond dat gesproken feedback kan leiden tot meer betrokkenheid bij de student en een tijdsbesparing kan betekenen voor de docent. (Ekinsmyth, 2010; Carruthers et al., 2014).

Voordelen

- Je kan als docent via je intonatie bepaalde accenten leggen.
- Studenten rapporteren bij audiofeedback een groter gevoel van betrokkenheid van de docent dan bij schriftelijke feedback.
- Studenten ervaren audiofeedback als helderder en constructiever dan schriftelijke feedback.
- Het produceren en verspreiden van de audiobestanden (inclusief voorbereidingstijd) blijkt veelal minder tijdsintensief dan het uitwerken van schriftelijke feedback.
- Studenten kunnen opnamefragmenten pauzeren en/of herbeluisteren.
- In bepaalde online toepassingen is het opstarten van een feedbackdialoog heel eenvoudig (bijv. [Kaizena](#)).

Nadelen

- Er wordt enkel gebruikgemaakt van verbale signalen, niet van de ruimere lichaamstaal.
- De feedback wordt soms als holistisch ervaren met te weinig aandacht voor concreetheid en/of details.
- Bij officiële evaluaties is een bijkomend bestand met een uitgeschreven beoordeling vereist.

Videofeedback

Asynchrone videofeedback is een vorm van feedback waarbij de docent zijn boodschap vastlegt via een camera, webcam of screenrecorder. De studenten ontvangen een link naar de **videoboodschap**. Die kan zowel individuele feedback als groepsfeedback bevatten. De docent kan ervoor kiezen om zelf in beeld te komen ('head video') of een schermopname bijv. powerpointpresentatie te verspreiden ('screencast video'). Bij een 'combination screencast video' toont de docent zijn scherm en komt hij zelf ook in het klein in beeld.

Uit onderzoek blijkt dat studenten deze feedbackvorm sterk waarderen. Videofeedback creëert volgens hen, in

vergelijking met schriftelijke feedback, een nauwere band met de docent. Bovendien ervaren ze videofeedback als ‘conversationeel’, ook al vindt er geen dialoog plaats. Videofeedback zou, beter dan schriftelijke feedback, de kernpunten beklemtonen en inzicht geven in de verwachtingen van de docent. (Mahoney et al., 2019; McCarthy, 2015)

Voordelen

- Videofeedback lijkt voor studenten de afstand tussen hen en hun docent te verkleinen.
- Via videofeedback kunnen ook complexe argumenten en onderwerpen worden aangekaart die in geschreven feedback moeilijker te vatten zijn.
- Video biedt als visueel medium de mogelijkheid om demonstraties op te nemen in de feedback.
- De non-verbale signalen van de docent kunnen bij video de boodschap versterken.
- Studenten kunnen de video’s herbekijken of pauzeren.

Nadelen

- Opstarten van een feedbackdialoog kan, maar is omslachtig. Eventueel kan de videofeedback worden aangevuld met een feedbackdialoog via audio.

- Bij officiële evaluaties is een bijkomend bestand met een uitgeschreven beoordeling vereist.
- Voor de docent is deze vorm van feedback (na inwerktijd en inclusief voorbereidingstijd) veelal minstens even tijdsintensief als het uitwerken van schriftelijke feedback.

Tips voor het formuleren van feedback

Tot slot enkele krachtige tips met betrekking tot het **formuleren van effectieve feedback** (Hattie et al., 2007; McCarthy, 2015):

- Bied inzicht in **het verwachte niveau** en maak via de feedback duidelijk hoe de student de kloof tussen het bereikte en het verwachte niveau kleiner kan maken (feed forward).
- Denk na over de **timing**: feedback is enkel effectief als ze (nog) als relevant wordt ervaren en er voldoende tijd en ruimte is voor het toepassen ervan.
- Zorg ervoor dat er een duidelijk verband is tussen de feedback en de **beoordelingscriteria** die je als docent hebt vooropgesteld.
- Negatieve feedback kan de student aanzetten tot betere prestaties, maar vooral **positieve feedback** verhoogt de motivatie van de ontvanger.

Vergelijking van de vier online feedbackvormen

	<i>Synchroon/ asynchroon?</i>	<i>Grote groepen?</i>	<i>Feedbackdialoog ?</i>	<i>Non-verbale aspecten?</i>	<i>Voorbeelden van digitale tools</i>
<i>Virtueel vragenuurtje</i>	<i>synchroon</i>	✓	✓	✓	BB Collaborate Ultra
<i>Online individuele feedbackgesprekken</i>	<i>synchroon</i>		✓	✓	BB Collaborate Ultra
<i>Audiofeedback</i>	<i>asynchroon</i>	✓	✓		Desktop voice recorder Blackboard Kaizena (feedbackdialoog)
<i>Videofeedback</i>	<i>asynchroon</i>	✓		✓	Blackboard Techsmith Screencast MyMediasite Camtasia

Meer weten?

(Online) feedback

Aduayi-Akue, J., Lotchi, K., Parveen, S., Onatsu, T., Pehkonen-Elmi, T. (2017). Motivation of online learners. *Evolving Pedagogy (online, geraadpleegd op 24/09/2020)*:
<https://verkkolehdet.jamk.fi/ev-peda/2017/01/25/motivation-of-online-learners/>

Creasman, A. (2014) Considerations in Online Course Design. *IDEA paper #52*. IDEA.

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77 (1), 81–112. DOI: [10.3102/003465430298487](https://doi.org/10.3102/003465430298487)

Webpagina Open Universiteit (geraadpleegd op 23/09/2020):
<https://youlearn.ou.nl/web/hulp-bij-online-onderwijs/digitale-didactiek/>

Webpagina Vernieuwonderwijs (geraadpleegd op 24/09/2020):
<https://www.vernieuwonderwijs.nl/afstandsleren/>

Video- en audiofeedback

Carruthers, C., McCarron, B., Bolan, P., Devine, A., & McMahon-Beattie, U. (2014). Listening and Learning: Reflections on the use of Audio Feedback. An Excellence in Teaching and Learning Note. *Business and Management Education in HE*, 1 (1), 4-11. DOI: [10.11120/bmhe.2013.00001](https://doi.org/10.11120/bmhe.2013.00001)

Ekinsmyth, C. (2010). Reflections on using digital audio to give assessment Feedback. *Planet*, 23 (1), 74-77. DOI: [10.11120/plan.2010.00230074](https://doi.org/10.11120/plan.2010.00230074)

Mahoney, P., Macfarlane, S., & Ajjawi, R. (2019). A qualitative synthesis of video feedback in higher education. *Teaching in Higher Education*, 24 (2), 157-179. DOI: [10.1080/13562517.2018.1471457](https://doi.org/10.1080/13562517.2018.1471457)

McCarthy, J. (2015). Evaluating written, audio and video feedback in higher education summative assessment tasks. *Issues in Educational Research*, 25 (2), 153-169, <http://www.iier.org.au/iier25/mccarthy.html>

ECHO-tips

Alle ECHO-tips m.b.t. het formuleren van feedback vind je [hier](#).

[ECHO-tip 87](#): Versterken van zelfregulerend leren in het hoger onderwijs.

Bronnen uitsluitend toegankelijk voor personeelsleden UAntwerpen

Pintra-informatie over audiofeedback via [Kaizena](#).

Pintra-informatie over video-opname en -bewerking via [MyMediasite](#) en [Camtasia](#).

Handleidingen [Blackboard Collaborate](#).

ExpertiseCentrum Hoger
Onderwijs (ECHO)

Venusstraat 35

B - 2000 Antwerpen

echo@uantwerpen.be

www.uantwerpen.be/echo

